

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
80 жылдығы және «Психология» бөлімі ашылуының
25 жылдығына арналған «ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ:
ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ» тақырыбындағы
Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

Международной научно-практической конференции
«ПСИХОЛОГИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОШЛОЕ, НАСТОЯЩЕЕ,
БУДУЩЕЕ», посвященной 80-летию Казахского национального
университета аль-Фараби и 25-летию открытия отделения психологии

MATERIALS

International Research and Practical Conference
“PSYCHOLOGY IN KAZAKHSTAN: PAST, NOWADAYS AND FUTURE”
Dedicated to 25th Anniversary of Foundation of “Psychology” Department and
to 80th Anniversary of Al-Farabi Kazakh National University

1 том

Алматы
21 желтоқсан 2013ж.

Марденова Ж.М., Бердібаева С.Қ. ҚАЗІРГІ ЗАМАНЫҢ ҚАЗАҚ ӘЙЕЛДЕРІНІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	66
Наурзалина Д.Г., Карабалина А.А., Есеналина А.С. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ СТУДЕНТОВ	72
Резванцева М.О. ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ СПЕЦИФИКА ОЦЕНИВАНИЯ У СТАРШЕКЛАССНИКОВ ВОСТОЧНОГО И ЗАПАДНОГО РЕГИОНОВ СНГ	79
Сайлыбаева Қ.Ә., Ниятбаева М.Ә. ЭТИКАЛЫҚ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ҰЛТТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	89
Сейдалиева Г.Ш., Сабекова Д.А., Оразбаева А.Ш. ЭТНОСЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРДІҢ НЕГІЗГІ КОМПОНЕНТТЕРІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ МЕН ДАМУЫ	95
Сейітнұр Ж.С., Жолдасова М.К. ИНДИГЕНДІК ПСИХОЛОГИЯНЫҢ ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ РӨЛІ	102
Тәуіпбаева А.Т., Махмудова Г.Т. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ТАБИҒАТ ҚОРҒАУ ДӘСТҮРЛЕРІ АРҚЫЛЫ ОТБАСЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	109
Токсанбаева Н.Қ., Нағашбекова М., Узакбаева Л. ЭТНОПСИХОЛОГИЯДАҒЫ КРОССМӨДЕНІ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ АЛҒЫШАРТЫ	115
Усманов Ә.Ә. ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ТӘРБИЕСІНІҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	120
3 СЕКЦИЯ ҚАЗІРГІ ЗАМАН ПСИХОЛОГИЯСЫНЫҢ ҚОЛДАНБАЛЫ АСПЕКТІЛЕРІ	
СЕКЦИЯ 3 ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОЙ ПСИХОЛОГИИ	
Абдикерова Г.О., Омарова Ә.Т. ӘЛЕУМЕТТІК ӨЗІН-ӨЗІ СЕЗІНУДІ ӘЛЕУМЕТТАНУЛЫҚ ЗЕРТТЕУ МӘСЕЛЕСІ	126
Ағабаева Ш.Б., Бөлегенова М.С., Садықова Н.М. ТҮЛҒАНЫҢ ӨЗІН-ӨЗІ ӨЗЕКТЕНДІРУІНІҢ ГЕНДЕРЛІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	130
Айтышева А.М. СТУДЕНТТІҢ ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУЫНЫҢ БОЛАШАҚ МАМАНДЫҒЫНА ДАЙЫНДАЛУЫНА БЫҚПАЛЫ	135
Altynbek Zh., Aimagambetova A. RELIGIOUS IDENTITY OF YOUTH IN KAZAKHSTAN	140
Ақышова Н.М., Дәужанова Л.М. МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ АДАМГЕРІШЛІК ҚАСИЕТТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА ОТБАСЫНЫҢ АЛАТЫН ОРНЫ	146
Ақышова Н.М., Жүнісова Г.Ж., Куанова С.Б. СУИЦИД - ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰБЫЛЫС РЕТІНДЕ	153

Алибаева Р.Н., Мырзатаева М.П., Абдрахманова Г. ТИРЕК-ҚИМЫЛ АППАРАТЫ БҰЗЫЛҒАН БАЛАЛАРДЫҢ ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	159
Алимбаева Р.Т., Момынбекова Г.М. Кабакова М.П. ОСОЗНАНИЕ СМЕРТИ КАК ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ УСЛОВИЕ ЦОНИМАНИЕ ЦЕННОСТИ ЖИЗНИ	164
Алтынбеков А.Б. ҚАЗАҚСТАН МЕН ЕУРОПА: ЖАСТАРДЫҢ ИДЕНТИЧТІК ҚАТЫНАСЫ, БАСЫМДЫҚТАРЫ МЕН УСТАНЫМДАРЫ	169
Асаубаева А.Ж. ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГИЯНЫҢ ОТБАСЫМЕН ЖҰМЫС ЖАСАУДЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	174
Аскарбек А., Айтенова Э.А. ЖАСӨСПІРІМ ШАҚТАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ГАЛЛАМТОРҒА ТӘУЕЛДІЛІКТІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЛГІЛЕРІ МЕН ШАРТТАРЫ	180
Андреева Б.Ә. ЗАМАНАУИ ҚАЗАҚ ФИЛЬМДЕРДІҢ ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ САНА-СЕЗІМІНІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕР ЕТУІ	187
Анжимова С.П., Қалымбетова Э.К. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САНАНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ АЛҒЫШАРТТАРЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	196
Анжимова А. МАМАНДЫҚТЫ ТАҢДАУДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ФАКТОРЛАРЫ	201
Анжимова Г.А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОБУЧЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ УЧАЩИХСЯ ШКОЛ КАЗАХСТАНА	206
Анжимова Р.Б., Абрелева М.М., Дуйсенбеков Д.Д. РЕЛИГИОЗНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ЭКСТРЕМИЗМ КАК ФЕНОМЕН СОЗНАНИЯ	211
Анжимова С.Қ., Дәрібаева С.К., Санар А., Өтеген С., Сейдеқали Ж. ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУ	218
Анжимова Т.Ж., Шугаева Г.К. ЭМОЦИОНАЛЬНАЯ ТРЕВОЖНОСТЬ И ПСИХОЛОГИЯЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ВОЗРАСТА	225
Анжимова О.М., Жұмабекова А.Ә. МЕКТЕП ТҮЛЕКТЕРІНІҢ МАМАНДЫҚ ТАҢДАУЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	230
Анжимова О.М., Қошым-Ноғай И.Б. ЖАРНАМАЛЫҚ ӘСЕР ЕТУДІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРІ МЕН ТЕХНИКАЛАРЫ	234
Анжимова Г.П. НЕКЕГЕ ОТЫРҒАН ЖАС ӘЙЕЛДЕРДІҢ ТҮЛІ АЛЫҚ ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ БАҒЫТТЫЛЫҚТАР СӨЙКЕСТІНІҢ ӨЗГЕРУ ШАРТТАРЫНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК ОЙЛАУ ЗЕРТТЕУІНІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	239
Анжимова Ш.Б., Айтенова Э.А., Мауленова Қ.И. ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚАТЫНАСЫНЫҢ КӘСІБИ ІС-ӘРЕКЕТІНДЕГІ АКМЕОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІ МӨНІ	244
Анжимова Р.Ш. ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ СЛУЖБА В ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ОРГАНАХ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ КАДРОВ	250

RELIGIOUS IDENTITY OF YOUTH IN KAZAKHSTAN

Altynbol Zh
Aimagambetov

This article touches on the issue of religious identity in Kazakhstan, in particular the religious identity of young people. In modern conditions of intercultural harmony and religious tolerance in Kazakhstan is the pride and dignity of our country. Kazakhstan is relatively distant from the Muslim world, is at the crossroads of European, Chinese and Central Asian civilizations. Therefore, in order to preserve and strengthen inter-ethnic harmony in the country a lot of attention paid to the development of intercultural dialogue and the compatibility of religious sentiments. Research in the field of religious identity is an important part of the monitoring process and inter-ethnic relations in Kazakhstan, namely youth. This article presents some results of the analysis of religious identity of Kazakhstan youth.

Keywords: religious identity, intercultural harmony and religious tolerance, ethnic psychological, ethno-religious identity, religious regulation.

As a secular state Kazakhstan is diverse cultures and religions, which is a characteristic feature of modern society. Intercultural harmony and religious tolerance in Kazakhstan is the pride and dignity of our country. In order to preserve and strengthen inter-ethnic harmony in the country a lot of attention paid to the development of intercultural dialogue and the compatibility of religious sentiments. Research in the field of religious identity is an important part of the monitoring process and inter-ethnic relations in Kazakhstan, namely youth. This article presents some results of the analysis of religious identity of Kazakhstan youth.

In this case the predominant religion of the population is Sunni Muslim. In the Republic of Kazakhstan the Orthodox Church - the main Christian denomination. Also in the republic Protestantism, Roman Catholic, and other religions are presented. Kazakhs are not active in the practice of his religion, as Kazakhstan is relatively distant from the Muslim world, is at the crossroads of European, Chinese and Central Asian civilizations. Despite this Kazakhstan is a secular state and Islam does not have any impact on public life. There are no major religious associations, where Muslims make up 47%, Christians - 44% Protestant - 2%, Roman Catholic - 2-3%, mainly Protestants, Korean Buddhists - 0.3%, etc [1].

Revealing the essence of the theme "Religious identity in Kazakhstan" in our opinion, it is necessary to disclose primarily are concepts - identity, which means: "the property of the human psyche in a concentrated form to express how he imagines that they belong to different social, national, professional, political, religious, racial and other groups or other communities, in contact with one or other person, as the embodiment of their inherent properties or collectivity" [2].

Based on the foregoing, the essence of the concept of religious identity is reflected as follows: "religious identity - it is a form of collective identity, built on an awareness of belonging to a particular religious community about themselves and the world through the religious dogma" [3]. Religious identity - is a recording of a subject in the sense of identity through

own religion existential experience with a subjective awareness of belonging to a particular religious community. Religious identity is one of the earliest forms of human self-consciousness, and therefore is at the origins of other types of identities. Intercultural dialogue and religious identity factors among youth of Kazakhstan determine the degree of depth of religiosity. The majority of respondents enrolled in Kazakh National University named after Al-Farabi occasionally visiting religious places. Often, however, it does not exceed 12% of the respondents. Much larger group that goes to the mosque or church visits, church, house of worship only occasionally - 56.5%. About 29% of respondents did not go to religious institutions. 2.8% refused to answer this question (Table 1) [3].

Table 1. Distribution of answers to the questions: "Do you attend religious institutions?" (%)

Answer	In general to age 26 Kazakhs	Russians	Others
Often	11,6	14,6	7,2
Sometimes	56,5	56,3	7,6
Rarely	29,1	25,5	51,1
Do not attend	2,8	32,4	39,4
Refused to answer		3,6	1,6

Kazakh youth stood out against other ethnic groups the highest frequency to visit religious schools. Overall, 70% of young Kazakhs go to the mosque, of which 15% make it often. One in four of those surveyed Kazakhs young people do not attend places of worship. 3.6% is undecided. In the Republic of Kazakhstan the more distinguished Russian artist who occasionally visits the church (about 90%). Often go to church only 7.2% of respondents. Every third did not go to religious institutions. Win undecided here is the minimum - 1.6%, which determine opinion on this matter. Other ethnic groups are the rarest to visit religious institutions. Of these, only 7.6% of parts attend religious services, that is a total of 58.7%, which is less than 12% and 8% of respondents. By contrast, nearly 40% do not go to religious institutions. Win undecided 1.9%. This confirms the problem of lack of places of worship for Kazakhs, of which there may be those who belong to Islam.

Table 2. Distribution of answers to the questions: "Did you pay more attention to religious institutions?" (In%)

Answer to the question: "Did you pay more attention to religious institutions?" (In%)	Kazakhs	Russians	Others
age of 29			
Often	12,9	15,9	7,4
Sometimes	22,9	24,4	19,4
Rarely	28,1	26,4	28,5
Do not attend	28,8	24,8	39,0
Refused to answer	7,3	8,5	5,7
			5,1